

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 V 740612 21 Spp
Sarajevo, 14.10.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 30.8.2021. godine, u pravnoj stvari predlagatelja MKD „Mikrofin“ d.o.o. Banja Luka, Ulica Vase Pelagića br. 22, radi protesta mjenice, na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 14.10.2021. godine donio je

O D L U K U

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Sarajevu za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu broj 65 0 V 740612 18 V.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Sarajevu je dana 30.8.2021. godine, po službenoj dužnosti, ovom sudu dostavio dopis, uz spis tog suda broj 65 0 V740612 18 V, radi odlučivanja o zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja, u smislu odredbe člana 61a. ZPP Zakona o parničnom postupku¹ (dalje: ZPP).

Sporno pravno pitanje glasi: „Da li se sud kao protestno tijelo nakon podnošenja mjenice onome protiv koga se protest traži, odnosno kod pokušaja da ga se nađe, dužan držati striktno odredbi Zakona o mjenici (članovi 72. i 73.), odnosno, je li zakonita radnja suda da kod protesta primjenjuje odredbe člana 348. i 349. ZPP o načinu dostavljanja fizičkim i pravnim licima, i da li je sud kao protestno tijelo kod evidentno propuštenih radnji iz člana 72. stav 3. i 4. i 73. stav 3. Zakona o mjenici, ovlašten da vrši dostavu putem oglasne ploče suda, u situaciji kada Zakonom o mjenici nije predviđena supsidijarna primjena odredbi Zakona o parničnom postupku?“

Odredbom člana 61.a ZPP propisano je da ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja, a odredbom člana 61.b ZPP je propisano šta zahtjev suda za rješavanje spornog pravnog pitanja treba sadržavati.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

Iz citiranih odredaba proizlaze sljedeće procesne pretpostavke za dopustivost zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja: da je predmetno sporno pravno pitanje od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudom; da pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav prema spornom pravnom pitanju; da zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja sadrži kratak prikaz utvrđenog stanja stvari u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja, i da je sud uz zahtjev priložio sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja

Iz sadržaja predmetnog zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja proizlazi da se pitanje koje sud postavlja kao sporno odnosi na mogućnost primjene odredaba Zakona o parničnom postupku o dostavljanju sudskih pismena u postupku podizanja protesta mjenice pred sudom, koji je regulisan posebnim zakonom (Zakon o mjenici). Prvostepeni sud se, osim toga, u zahtjevu poziva i na odredbe Zakona o mjenici kojima su regulisani rok za podnošenje protesta i posljedice nepostupanja u tom roku, te odredbe Zakona o zaštiti žiranata.

Prvostepeni sud, međutim, u zahtjevu ne iznosi kratak prikaz utvrđenog činjeničnog stanja u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju, niti razloge zbog kojih se obraća Vrhovnom sudu sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja, nego komentariše pojedine odredbe Zakona o mjenici i daje sopstveno tumačenje spornog pitanja, prema kojem je sud prilikom dostavljanja protesta dužan postupati isključivo u skladu sa odredbama člana 72. i 73. Zakona o mjenici, a ne po odredbama člana 348. i 349. ZPP, budući da je dostava zahtjeva za protest putem oglasne ploče suda suprotna izričitim odredbama člana 72. i 73. Zakona o mjenici.

Iz stanja u spisu prvostepenog suda koji je dostavljen ovom sudu uz zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja proizlazi da je prvostepeni sud nakon prijema prijedloga za protest mjenice zbog neisplate od 12.12.2018. godine, koji je podnio imalac mjenice MKD „Mikrofin“ d.o.o. Banja Luka, pokušao isti dostaviti mjeničnim dužnicima Ibrahimović Erni, trasantu, i Tvornici elektroopreme d.d. Binježevo i Elektropartner AG d.o.o. Binježevo, avalistima. Dostavljanje sudskog pismena avalistima, na adresi njihovog sjedišta, je bilo uspješno (na dostavnicama se pored pečata primalaca nalazi i potpis Ibrahimović Erne kao primaoca), dok dostavljanje istog Ibrahimović Erni lično nije izvršeno, jer je utvrđeno da je osoba na označenoj adresi stanovanja nepoznata.

Pred sudom se, nakon toga, postavilo pitanje mogućnosti postupanja u skladu sa odredbama o dostavi iz Zakona o parničnom postupku, u konkretnom slučaju.

Međutim, prvostepeni sud, osim iznošenja sopstvenog stava u vezi sa supsidijarnom primjenom odredaba Zakona o parničnom postupku u slučaju dostavljanja protesta mjenice, nije u zahtjevu naveo i razloge zbog kojih smatra da je postavljeno pitanje sporno, a iz sadržaja podnesenog zahtjeva ne proizlazi ni da se u većem broju predmeta pred tim sudom različito postupuje, odnosno da sudije odredbe člana 72. Zakona o mjenici različito primjenjuju.

Shodno tome, ovaj sud ne može odlučivati o tome da li postoji potreba tumačenja odredaba procesnog prava kao neodređenih, nejasnih, ili nepreciznih, odnosno da li u većem broju predmeta pred prvostepenim sudom postoji potreba da se o postavljenom pravnom pitanju zauzme pravni stav, što je uslov za odlučivanje Vrhovnog suda o zahtjevu za rješavanje spornog pitanja iz člana 61.a Zakona o parničnom postupku.

Kako zahtjev prvostepenog suda za rješavanje spornog pravnog pitanja nije podnesen u skladu sa odredbama člana 61.a stav 1. i 61.b stav 1. ZPP, Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH je primjenom odredbe člana 61.c. stav 1. ZPP odlučilo da isti odbaci kao nepotpun.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Slavica Čindrak,s.r.